

Ústřední kontrolní a zkušební
ústav zemědělský

Vhodné odrůdy jako základ udržitelné rostlinné produkce



ÚKZÚZ 

Tomáš Mezlík
Národní odrůdový úřad

- **Základ a nedílná součást strategických cílů EU, jejichž obecným cílem je zajištění udržitelných potravinových systémů**
- **Zajistit udržitelnou produkci potravin (F2F)**
 - Omezení používání a snížení rizika chemických pesticidů (o 50% do 2030)
 - Odrůdy odolné chorobám a škůdcům, lépe potlačující plevele
 - Posílení ustanovení o integrované ochraně rostlin a podpora alternativních způsobů ochrany
 - Odrůdy odolné chorobám a škůdcům

- Omezení používání hnojiv o 20% a snížení úniku živin (o 50% do 2030)
 - Odrůdy efektivně využívající živiny (např. dusík)
- Změna klimatu
 - Odrůdy odolávající abiotickým stresům (mráz, sucho...)
- Zdraví rostlin - nově se objevující škodlivé organismy a choroby
 - Odrůdy odolávající biotickým stresům

- Rozvoj ekologického zemědělství (25% v roce 2030)
 - Odrůdy vhodné pro EZ
- Tradiční odrůdy a odrůdy uzpůsobené místním podmínkám
- Zabezpečení a bezpečnost potravin - bezpečné a výživné potraviny
 - Odrůdy s odpovídajícími kvalitativními parametry a nízkým obsahem nežádoucích látek (např. mykotoxiny)

➤ Registrace odrůd

➤ Základní předpoklad uznávání a uvádění do oběhu rozmnožovacího materiálu odrůd a zárukou vhodnosti odrůd pro půdně-klimatické podmínky ČR:

➤ **zkoušky užitné hodnoty (zemědělské druhy)**

➤ zkoušky odlišnosti, uniformity a stálosti

➤ Doporučování odrůd

➤ U hospodářsky významných zemědělských plodin usnadňuje výběr vhodné odrůdy pro zvolený účel a dané půdně-klimatické podmínky:

➤ **zkoušky užitné hodnoty u registrovaných odrůd vybraných plodin**

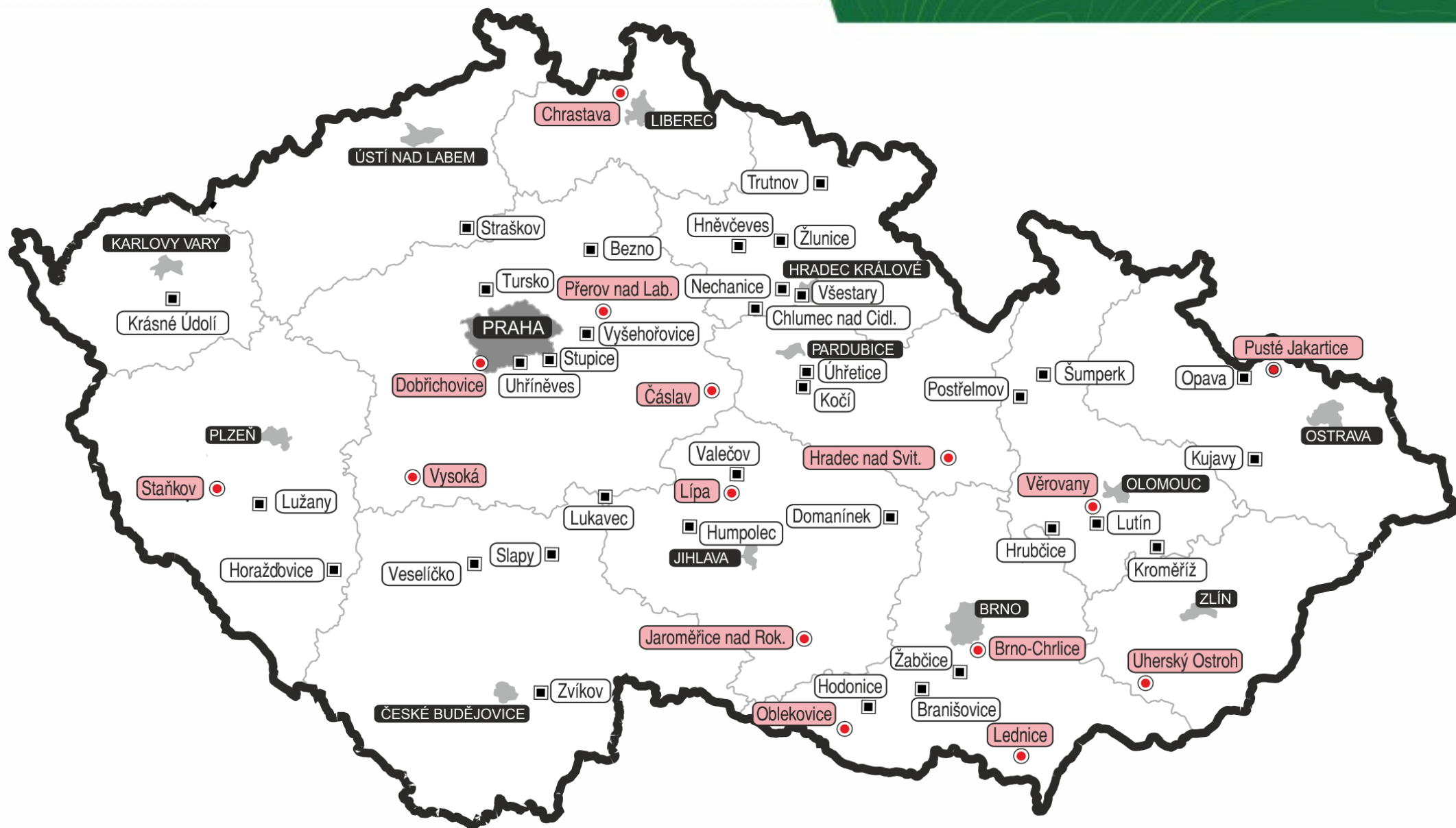
➤ Ochrana práv k odrůdám

- Forma ochrany duševního vlastnictví, držitel ochranných práv má výlučné právo k využívání chráněné odrůdy
 - Národní odrůdová práva - v České republice podle zákona č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám, ve znění pozdějších předpisů.
 - Odrůdová práva Společenství - na území všech členských států dle nařízení Rady (ES) 2100/94, o odrůdových právech Společenství, v platném znění.
- zkoušky odlišnosti, uniformity a stálosti

➤ Zdroj nezávislých a objektivních informací o významných hospodářských vlastnostech odrůd

- probíhají na zkušebních stanicích ÚKZÚZ a smluvních pracovištích reprezentujících významné pěstitelské oblasti ČR,
- sledují se významné hospodářské vlastnosti odrůd, jako jsou výnos, odolnost proti chorobám a škůdcům, odolnost proti vyzimování, odolnost proti poléhání, ranost a další,
- u vybraných druhů se sleduje reakce odrůd na různé intenzity pěstování (úroveň hnojení dusíkem, užití fungicidů a morforegulátorů),
- hodnotí se technologické a kvalitativní parametry, např. pekařská kvalita pšenice, sladovnická jakost ječmene, organoleptické vlastnosti vína, stolní hodnota brambor.

Zkoušky užité hodnoty II.



Zkoušky užité hodnoty III.



ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚLSKÝ



OBILNINY 2022

AGRÁRNÍ KOMORA
České republiky

seznam doporučených odrůd ↙
pšenice ozimá, pšenice jarní, ječmen jarní, ječmen ozimý,
tritikale ozimé, oves setý

přehled odrůd ↙
žito ozimé, oves nahý



ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚLSKÝ



OLEJNINY 2022

seznam doporučených odrůd ↙
řepka olejka – ozimá, len setý

přehled odrůd ↙
hořčice bílá, mák setý
a kmín kořený



ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚLSKÝ



LUSKOVINY 2022

seznam doporučených odrůd ↙
hrách polní jarní, sója

přehled odrůd ↙
peluška jarní, lupina úzkolistá

APZL



ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚLSKÝ



BRAMBOR 2022

VÝZKUMNÝ ÚSTAV
BRAMBORÁRSKÝ
HAVLÍČKŮV BŘOĐ

ČBS
ČESKÝ
BRAMBORÁRSKÝ SVAZ

Seznam doporučených odrůd ↙

– konzum
– škrob ↙

Děkuji za pozornost